

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURRI NOVI ALTARIA

QUI FRUMENTUM

II. ÉVF. 1901. 3. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., Váci-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM AURAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI

ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FILIORUM

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Nemes Szív. — Könyv. — A régi keresztények bűnbánata. — Az oltáregyesület és az engesztelő szent áldozás. — Az igaz barát. — Az örökimádási társulat előnyei és gyümölcsei. — Mire való? — Jelképek. — Oltáregyesületi ügyek: 1. Választmányi ülés. 2. Az oltáregyesületek Erdélyben. 3. A csanádi egyházmegye. 4. Befolyt pénzek nyugtázása. 5. Tárgyak lajstroma. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Az Oltáregyesület kiállításának megnyitása. — Irodalom. — Halottak. — Hirdetések.

NEMES SZÍV.

Nemes az erkölcsi téren az, a ki önzetlen. A kinek nincsenek vágyai mások terhével, nincsenek gyöngeségei mások fájdalmával. Nemes az, a ki tud áldozatot hozni, meg tudja magát tagadni, ott, a hol kivánságainak teljesítése mást bántana és tud szenvedni habozás nélkül ott, a hol ezt kívánja mások boldogsága.

Nemesszívű az, a ki nem cselekszik jót mással azért, hogy tiszszeresen kérje vissza, sem azért, hogy észrevegyék és kürtöljék erényeit, mert nem cselekszi a jót számításból, a haszonért, hanem mert lelkiismerete így akarja.

Megnyilatkozik a szív e nemessége mindenütt, mindenkivel szemben egyformán, legyen az finom modoru vagy neveletlen, rokonszenves vagy kiállhatatlan, hálás vagy hálátlan. De kiváltképen, pazarul nyilatkozik meg azzal szemben, a kit szeret. Ez iránt kifejti az ilyen szív egész heroizmusát és fölragyog mint a delelő nap teljes, ideális nagyságában. Mit neki kényelem, kincs, becsület, az egész élet, ha ez az ára a másik boldogításának?! Lelkének leggyöngédebb óhajait, legföltettebb eszményeit egyenként dobja el magától, ha ezzel boldogíthatja azt, a kit szeret.

Szép erény a szívnemesség ily értelemben. Oly szép, hogy bár megromlott természetünknel fogva másnak majdnem minden jó tulajdonsága az irigység kísértését kelti föl bennünk, a nemes szív előtt mindnyájan föltétlenül meghajlunk.

Olyan szép és vonzó, hogyha találnánk egy ilyen szívet, egy igazán nemes szívet, annak odaadnánk magunkat lelkünk egész hevével és büszkéknek éreznők magunkat barátságában.

Ha találnánk... Mert keresni, keresünk a sirig, csakhogy kevesen találunk. A nemes szívek a mily megkapóan szépek, olyan ritkák. Beszélnek a pelikán madárról, a ki keblét föltépve vérével táplálta volna szeretteit, hanem ez csak — ki ne tudná — mese, a szivnemesség szép meséje. Az a madár nem tesz így... A világ se tesz így... Igazán nemes szívet a világban még senki se talált. A világ önző. Tervei, vágyai, boldogsága, még áldozatai is telvék kevély önszeretettel, önzéssel. A világ gyermekeinél az édes «én» a pólus, mely körül ég és föld forog... Hány magasra szárnyaló szívet taszított már e szomorú valóság kétségbeesésbe, kárhozatba! Közülök mondta egy, a ki mélyebben érzett a többinél:

«Nincs hát az elhagyottnak más barátja —
A föld fölött, az ég alatt — csupán
A kard marad meg mentőeszközü». —

az öngyilkosság. (Leopardi.)

A jámbor lélek azonban vigasztalóbb következtetésre jut. «Omnes — így panaszkodik Kempis Tamással — omnes, quae sua sunt, quaerunt...» Aztán bizalommal: «*Tu salutem meam praetendis*». Mindenek azt keresik, a mi az övék, *te* az én üdvömet akarod.

Egy bizonyos: hogy igazán nemes sziv csak az Egyházban lüktethet; abban az Egyházban, melyet szt. Ignác egyik levelében egyszerűen *ἀγάπη*-nek, a szeretet szövetségének nevez, mely a vértanúk «*massa candida*»-it nevelte, melyből egy egész előkelő világa sarjadzott a szenteknek, mely, volt idő, mikor csupa hősből, vértanukból állott — csak itt lehet igazán nemes szívet találni, mert csak az Egyház birja és tartja fogva erősen a szivnemesség fönséges mintaképét: Jézus Szívét.

Jézus Szive!

Ime egy nemes sziv! Jézus Szive valóban az. Nemes már születésénél és alkotásánál fogva — kétszeresen. Mert szive annak, a ki Fia az örökkévalóság halhatatlan Királyának s a ki egyszersmind Fia a Dávid királyi nemzetségéből származó szeplőtelen Szűznek, Máriának. Kétszeres nemesség kétszeresen kötelez. Az Ur Jézus pedig, a ki irántunk való szeretetből jött a földre (a nemességnek melegágya pedig a szeretet), egész életén át megható következetességgel felelt meg ennek a kétszeres kötelezettségnek... Az Ő életének csak egy jellemvonása van: szeretet és áldozat a végletekig. *Dilectio usque in finem*...

Születik elhagyatva, eltaszítva mindenkitől, éjszaka. Pedig mi lett volna természetesebb, mint hogy az egész világmindenség tisztelettel és imádással borult volna Teremtője lábaihoz; mikor az látható birodalmába tartja bevonulását. De senkise vett róla tudomást. Mikor először kezdett dobogni kis Szive, ott feküdt a kemény jászolban. A hívő fantázia egy kis szénát

terit alája, a szentírás nem említi. Más kisdedeknek megvan a puha vánkosuk, ringó bölcsőjük, meleg szobácskájuk. Ő adja ezt azoknak, a maga számára pedig vánkosnak a kemény fát, bölcsőnek a jászolt, szobácskának az istállót választja. Más gyermekeknek, mikor fölserdülni kezdenek, megvannak az ő kedves játékszereik, játszótársaik, a nyájas otthon. Róla csak azt tudjuk, hogy osztályrészeül a veszélyes futás jutott, idegen földre, idegen emberek közé, a hol bizony keveset ismerhetett meg az édes gyermekkor feledhetetlen örömeiből, az otthon pótolhatatlan érzetéből.

Mikor az ifju lélek az ambíció legbámultabb és leginkább magasztalt képeiért rajong, mikor akar kitűnni, dicsőségvágyától mámorosan világokat hódítani — Ő a maga számára az ácsműhely homályát választja s a munkát — egy munkát, melylyel még soha senki hirnévre nem vergődött. Ő nem jött szolgálatni, hanem szolgálni.

Aztán eljött az idő és körüljárt hirdetni az igazságot. A rókáknak barlangjaik vannak, a madaraknak fészkeik, de neki nem volt, hova fáradt szent fejét lehajtsa. Pedig mennyit fáradott! Az emberek mulatnak azzal, hogy a rókákat kikergetik lyukaikból, a madarakat lelövik fészkeikből, az Ő mulatsága, nem, *kenyere* az volt, hogy Atyja akaratát teljesítse, hogy minket üdvözítsen.

Étlen, szomjan ér a rekkenő hőségben a hűvös forráshoz és elfeledi az égető szomjat, hogy a szegény elzüllött samariai asszonyt megitassa az örök élet forrásaiból... S mikor körülveszi őt az emberi korlátoltság ezerféle hálójával, nemes fenköltiséggel odamegy a legbetegebbek közé s elmondja az ő megható paraboláit a tékozló fiuról, az elveszett és megtalált juhról, drachmáról, a későn jövő, de azért egyforma jutalmat nyert munkásokról. Mint a napsugár a mocsári növényhez, leereszkedik a Magdolnához és nem dob követ a hűségét megszegő asszonyra. Mert nem azért jött, hogy elkápráztasson minket nagyságával és lesujtson szentségével, hanem, hogy föl-emeljen szelidségével, isteni életet adjon leereszkedésével.

Miként sir résztvevő isteni könyeket Lázár sirjánál és Jeruzsálem pusztulásán, míg a világ kétszínűsködik a barátságban és hazaszeretetben. Ha mi sirunk, szenvedünk, fáradunk — tesszük ezt magunkért. Ő fáradott, sirt — értünk és miattunk. Judeának akkori pogány helytartója írta volna róla állítólag: «Senkisem emlékszik, hogy valaha mosolyogni látta volna, sirni látták sokan».

Végre eljött az az idő is, melyben beteljesedett mindaz, a miért Szive 33 hosszú éven át dobogott. Meghalt a gyalázat fáján, mint az emberiség söpredéke, szemetje. És hallgatva ontotta ki vérét az utolsó, lassan folyó cseppig.

Mikor aztán befejeződött ez az «Ő műve», nem sietett el erről a most már oly drága földről, hanem itt hagyta azt a keresztfán függött imádandó testet, azt a tátongó szeretetsebbel ékes Szivet az Oltáriszentségben.

Egy régi magyar ének mondja:

«Mint pelikánmadár mellét kiszaggatja,
S fiait tulajdon vérével itatja,
Ugy táplálsz te szent testeddel
S itatsz minket szent véreddel,
Urunk Jézus Krisztus».

Soha senki sem lesz képes fölfogni ez ajándék teljes nagyságát. Ő mégis megadja, mert ajándékait nem a mi szükkeblűségünk szerint méri, hanem az Ő izzó szeretete szerint, mert Ő jelszavát nem a kapzsi világból vette, mely sokkal inkább szeret kapni, mint adni; az ő jelszava: boldogabb adni, mint kapni.

Ugy-e határtalanul nemes szív, ez a Jézus Szive, kedves olvasóim? Törekedjél vele megismerkedni, benső barátságot kötni, bizony nem bánod meg. Nem is kell messze keresned, térdelj csak le hívő lélekkel a szentségház előtt és érezni fogod dobogását.

Hányan vannak, kik keresnek reggeltől estig, maguk se tudják hogyan, mit, hol, valami eszményit, a mi tartalmat ad, a mi kitölti azt az űrességet ott a szívük mélyén... Fáradtan kelnek, csalódva keresnek, elégedetlenül feküsznek le, hogy újra kezdjék meddő kísérletekkel a napot. És fázva hunyják be szemeiket bizonyos éjjeli madarakként a világosság előtt — a maguk szerencsétlenségére.

Mennél jobban ismerjük meg különösen a főttebbi jellemvonást Jézus Szívében, annál jobban ragaszkodunk hozzá. Sajátságos vonzó derűt hint e tulajdonság a szent Szív összes többi erényeire... a nemesszívűség, inkább mint bármely más — emberi erény. Tán innen van, hogy annál hatalmasabban ragadja meg a mi önző, tehetetlenségével küzködő sziveinket.

S ha e ragaszkodás folytán aztán átsugárzik valami e nemes Szívből a mi szívünkbe is, ha kezdünk kilépni gyarló életünkből és megtanulunk derűs arczczal áldozni, örvendeni a boldogokkal, sirni a sirókkal, jót tenni nesztelenül, mint az őrangyal, nemcsak szóval, de tettel, testnek is, léleknek is, — mily áldás ez környezetünkre s még inkább önmagunkra!

Valóban, a legtöbb lélek nyomorának oka az önzés. Megfeledkezni magunkról, élni egy komoly hivatásnak, örök eszméknek, ez az első lépés a békéhez.

Ehhez kérjünk erős akaratot!

Irgalmas pelikán, ki magas keresztfán
Minket megváltottál szent véred nagy árán,
Légy kegyelmes szent nevedért,
Őt mélységes sebeidért,
Urunk Jézus Krisztus.

Magdics Ignác dr.

Köny.

Eső után, boru ha volt,
Vigan mosolyg az égi bolt.

A rózsaszál is illatosb,
Ha szirma gyöngyöt ringatott.

A könnyes éj nyomába kél:
Hajnalpir, enyhe, lanyha szél.

Ha bús könyed kiöntheted,
Szent béke üdve lesz veled.

Ha szereted, Kit ostya rejt,
Síró szemed sok könyvet ejt.

Sziffártó László.

A régi keresztények bűnbánata.

Dr. G. Gy.

Minden kor és minden nép, bármily műveltségi fokon állott is, szükségét érezte a bűnbánatnak. S ha felütjük az indusok szent könyveit, vagy olvassuk az egyiptomi templomok falaira rótt iratokat, mindenütt megüti fülünket a fájdalom hangja, mely a büntudat nyomában minden nemzet vallásán végigrezeg. Az ember nem szabadulhat attól a gondolattól, hogy a vétekek beszennyezte a lelkét s Istenének felelősséggel tartozik s ép ezért mindenütt találkozunk az isteni igazság megengesztelésének hő óhajával. Ez a vágy, a büntől való szabadulás vágya, hol sorvasztó epekedés alakjában, hol örületig fokozódó kegyetlenség alakjában nyilvánul, de meg van mindenütt. Az amerikai indián fájdalmas költeményeiben sóhajt bocsánatért, a babyloni, phoeníciai s más ázsiai népek magzataikat dobták Moloch nevű bálványuk tüzes gyomrába, hogy bűneikért megengeszteljék az istenséget. S e borzalmas eljárásnak meg van a maga természetes alapja. A bűnös ember érzi, hogy az istenségtől, melyben csak a jót és az igazat látja, elszakadt s tehetetlenül vergődik, hogy a mentő horgonyt, mely őt az ártatlanság kutfejéhez visszavezesse, megragadja. S a legborzasztóbb a pogányságban, hogy az ember az engesztelést bizton sohasem remélte s ez vezette őt a kegyetlenségre, örületbe, mert sokkal súlyedtebbnek képzelte magát, semhogy istenéhez ismét fölemelkedhetett volna.

S nemcsak a pogány vallások kegyetlen szertartásai tárják elénk az embernek ezt a kétségbeesett vergődését a bűnbocsánat után, hanem az Istentől kinyilatkoztatott zsidó vallás is legnagyobbbrészt a bűnbocsánat utáni vágyat tünteti föl szertartásaiban. A zsidók azon meggyőződéstől vezéreltetve, hogy bűneikért a halált is megérdemelnék, az állatok ezreit ölték

le véres áldozat gyanánt s midőn a leölt állatok vére a főpap vállaira csurgott, azon meggyőződésüket nyilváníták, hogy e vér az ő vérük helyett bűneikért ontatott. A proféták dörgő hangon idézik a nép emlékébe bűneiket s gyötrődve könyörögnek bocsánatért, bár az engesztelést egész bizton alig várják, mert oly nehéz azt hinni, hogy az ember eleget tehet, hogy Istennel kibékülhet, hogy bűne elvételik! Mert ki az, ki el nem esett, hogy engesztelőnk lehetne a haragvó Istennel szemben? Csak bukott emberek vannak, kik, mint Izaiás proféta mondja, «bemennek a kősziklák barlangjaiba és a föld hasadékaiba az Ur félelmének színe előtt és az Ő fölségének dicsősége előtt, mikor fölkel a földet megverni». (Is. II. 19.)

Az ó-szövetségben tehát a bűnbocsánat biztos reményével alig találkozunk. A kétségbeesésnek vészkiáltásait halljuk, de a remény hangja nem űti meg fülünket. Csak hosszú évezredeknek epedő várakozása után tölti el a remény a bűnös ember szívét, midőn Isten Fia, a mi Üdvünk, emberré lett, testvérünk lett, mienk lett s az irgalmas, a könyörületes, az engesztelő szeretet magára vette testvéreinek gyalázatát és rovását. «Ugy szerette Isten — ugymond az apostol — a világot, hogy egyszülött Fiát adá, hogy mindaz, ki benne bizik, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.» Ezóta megszabadult s föllélegzett az ember, a miről álmodozott, a mi után sirt, a bűnbocsánat övé lett.

Az Üdvözítő keresztjénél megáll az ember s midőn bűneinek tudata lenyomja, másrészt az Istenember nagy áldozata fölébreszti reményét, s midőn oda borul a kereszt tövéhez s az egész világ előtt bevallja bűnös-ségét, fölemeli őt a Megváltó szerető szava: «Bizzál, fiam, megbocsáttatnak a te bűneid».

Ezen érzelmek vezetik a keresztényt önkénytelenül is a bűnbevallásra, a gyónásra, mert látja a bűnbocsátó Istent emberi alakban; nem egy haragvó Isten áll előtte, hanem testvére, ki békét s bocsánatot hirdet bánatos szívének.

Krisztusnak ezen magasztos szerepét folytatta az Egyház. Krisztus nevében, Krisztus hatalmával, Krisztus kegyelmével oda állt a bűnös ember elé s követelte tőle a bűnbevallást, hogy miután ezzel megalázta, fölemelje őt az Ur Jézus tiszta Szívéhez, melyben a bűnbánó számára nincs semmi keserűség, csak szeretet és bocsánat.

Az apostolok idejebeli ősegyházban, midőn még éltek azok, kik Jézust hallgatták, nyomában haladtak, csodáin lelkesedtek, a bűnbánat szentsége nem volt még minden részletében úgy megállapítva, mint napjainkban. Összegyűlt a hitközség nem fényes templomban vagy palotában, hanem titkos, szegényes hajlékban; s míg körülöttük a nagy város utczáin nyüzsgött az élvezetektől ittas nép s nem gondolt gyönyörhajhászon kívül másra, ők, az üldözöttek Isten irgalmáért esedeztek; s mialatt a pogányok

ezrei bűnökben fetrengtek, ők, a tiszta szívűek, bűnbánó zsoltárokat énekeltek s bánatukban mellüket verték.

S az apostol elkezdte végezni az istentiszteletet. Egyszerű, keresetlen szavakkal ecseteli a lélek tisztaságának szükségét, a bűn utálatosságát s buzdítja hiveit a szent életre. Alig hangzanak el szavai, előállanak azok, kiknek szívét a bűn sulya nyomja, az apostol lábaihoz borulnak s fülébe sugják vétkeiket. De ezzel az őskeresztények meg nem elégszenek. Az apostol Krisztus hatalmával föloldozhatja őket, de ők a világ elé akarják tárni elkövetett bűneik fölött érzett fájdalmukat s fõnszóval, az egész hitközség hallatára bevallják bűneiket s térdenállva kérik hitsorsosaiknak is bocsánatát.

A mai kor gyermeke ezen megütközik s szinte lehetetlennek tartja, hogy a szív legmélyére rejtett bűnöket az ember önként a világ elé tárja, nem törődve azzal, hogy ezen lépésének következményeit tán egész életén át fogja sinyleni. De e korban a hit fáklyája még vakítóan világított; ezek az emberek látták Krisztus vérét, érezték lehelletét, az Ő szent személyének hatása alatt állottak, mely csak a bűntől irtózik; nem csoda, ha minden eszközt megragadtak, hogy a bűnt keblükből száműzzék. Már pedig a javulásnak legbiztosabb jele az önkéntes vallomás. A hatóságok is ezért fektetnek oly nagy sulyt arra, hogy a vádlott vallja be vétkét. Ez a vallomás enyhíti a közlelkiismeretet és megnemesíti a büntetést. A nagy pogány bölcs, Plato is azt mondja: «Ha ki igazságtalanságot követett el, jelentkezék ott, hol megfelelő fenytést kaphat és siessen a bíróhoz, mint valami orvoshoz. Ott pedig ő maga vádolja magát először és ne titkolja el vétkét; vallja meg azt nyíltan, hogy megbűnhődjék érte és visszanyerje egészségét... Ezt meg kell tenni, nehogy az igazságtalanság nyavalyája a lélekben megöröködvén, titkos, gyógyithatatlan romlást idézzen elő». Ezen gondolatok vezették az első keresztényeket is bűneik bátor s nyilvános megvallására.

Ezen megrendítő, nyilvános önbevallás után következett a büntetés, melyet az Egyház nem azért szabott ki, hogy sujtson, hanem hogy szeretett anyaként eltévedt fiát a javulás útjára terelje. Az apostol kiszabta a penitencziát. A kis bűnösöket egy időre eltiltotta az áldozástól, de a nagy bűnösökre sulyos penitencziát rótt, mely nem volt ugyan hosszú, nem tartott évekig, de annál szigorubb volt, hogy a lélek a fájdalom tüzében megtisztulva, új életre ébredjen.

Szent Pálnak a korinthusiakhoz irt első levelében olvassuk, hogy a korinthusi keresztények egy vérfertőzõt türtek meg kebelükben. De az apostol, mihelyt tudatára jött a dolognak, rögtön kiveti a penitencziát s így ír: «A mi Urunk Jézus Krisztus nevében egybegyülvén ti és az én lelkem, a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmával az ilyen ember adassék át a sátánnak a test veszedelmére, hogy a lélek üdvözüljön a mi Urunk Jézus Krisztus

napján». (I. Kor. V. 4, 5.) Mit jelentenek e szavak? Azt, hogy e bűnös bőtőt, vezeklő övet viselt, földön feküdt, gyászruhát viselt s ki volt közösítve az Egyházból. Ugyanis a legnagyobb bűnök, mint a hithagyás, házasságtörés stb. büntetése az volt, hogy az illetőt kizárták az Egyház kebeléből s csakis a legmélyebb önmegalázás, a legszigorubb önsanyargatás s a teljes javulásnak világos jelei után vették csak vissza az illetőt az Egyházba.

S nem kell gondolnunk, hogy a bűnösök sokáig tetszelegtek maguknak bűneikben s halogatták a megtérést. Ezen kor keresztényeire, kikről szent Jeromos azt írja, hogy «még nem hült meg Krisztus vére, azért forró volt lelkük», nem képzelhető nagyobb csapás, mint az Egyházból való kizárás. S azért a büntetés kiszabása után csakhamar ott találjuk őket a templom előtt, melybe be nem léphettek, rendetlen, bűnbánó öltözetben, szétzilált hajjal, a mint zokogva s könyörögve a bemenők lábait ölelgetik s kérik azokat, hogy imáik által bűneik bocsánatát kieszközöljék. S az Egyház nem zárta el hosszú időre fülét, néhány hónap mulva rendszerint föloldozta a megtérő bűnöst. Ezért írja szent Pál a korinthusi vérfertőzőre kirótt penitenczia után néhány hónapra: «Elég annak, ki ilyen vala, ez a feddés, mely sokaktól lett, úgy hogy viszont engedjete meg neki és vigasztaljátok őt, netalán a felettebb való szomorúságtól megemésztessek». (II. Kor. II.)

Ilyen volt az Egyház bűnbánati fegyelme az apostolok idejében s az első két században. Erős volt az orvosság, de ritkán kellett alkalmazni s akkor használt. Azonban a harmadik századtól kezdve már hanyatlott a keresztények buzgalma. Elmondhatjuk, hogy Krisztus vére már hűlni kezdett, azért lelkük se volt oly forró. Ép ezért az Egyház is megszigorította bűnbánati fegyelmét s míg kezdetben a penitenczia csak rövidebb ideig tartott, a harmadik századtól kezdetét veszi az évekig tartó penitenczia.

(Vége köv.)

Az oltáregyesület és az engesztelő szent áldozás.

«Uram, szeretem a te házad ékes-
ségét és a te dicsőséged lakóhelyét.»
(25. Zs. 8. v.)

A nagy érdeklődés egyrészt, melylyel édes hazánkban minden, drága szent hitét még szerető katolikus az oly áldásosan működő oltáregyesület iránt viseltetik; másrészt az a gondolat, hogy szerény közleményemmel az oltáregyesület nemeskeblű tagjainak is talán némi lelki örömet és vigasztalást szerezhettek: indított arra, hogy e kedves folyóirat hasábjain az oltáregyesület keletkezésének történetéről egyet-mást közöljek.

Annál nagyobb örömmel teszem ezt, mivel az oltáregyesület eredete fényes bizonysgot tesz arról a, mondhatni, hagyományos, rendkívül gyöngéd áhitatról és kegyeletről, melylyel uralkodó fölséges királyi házunk a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt mindenkor viseltetett és a mely által az egész keresztény világ előtt mindig ragyogó példáját mutatta ősi eleven hitének és mély vallásos érzületének.

Ugyanis Anna, osztrák hercegnő, V. Károly unokája és XIII. Lajos francia király neje,* attól a nemes vágytól égve, hogy a legm. Oltáriszentségben jelenlévő Istenembernek, az e szentségben hozzánk való szeretettől lángoló isteni Szívének némi elégtételt szerezzen, a mindinkább terjedő és tomboló hitetlenség és erkölcstelenségért és hogy ez által országát és népét a reánehazedő mindenféle csapásoktól megmentse, az örökimádás egyesületét alapította.

A XVI. századnak második felében és a XVII. elején arról tesz szomorú tanuságot az egyháztörténelem, hogy a vallástalanok, a vallásujítók és ezek pártolói káromolták, gyalázták, guny tárgyává tették és lábbal tiporták mindazt, a mi a katolikus hívő előtt szent, magasztos és isteni és annyira ment már a féktelen garázdálkodás, hogy az egyházért és trónokért reszketni kellett. Azonkívül háborúk, éhhalál, dögvész, belviszályok, a tulajdonjog és az igazság erőszakos elnyomása, mely már egészen napirenden volt, rémitették az embereket és borzalommal töltötték el az egész keresztény Európát s főképen a katolikus Franciaországot.

Ebben a nagyon szomorú időben a fölséges Habsburgi ház egyik nemeslelkű sarja, Franciaország fenkölt szellemű királynője, ki eme borzasztó bajokat nagyon a szívére vette, fogadást tön, hogy az irgalommal teljes isteni Szívnek fölöttébb kedves intézményt fog létesíteni, ha hogy igazságos és megérdemelt haragjának ostorát országáról kegyesen elfordítja. Miután gyóntató atyjával megbeszélte a dolgot, elhatározta, hogy egy társulatot fog alapítani, melynek célja leszen: *a legméltóságosabb Oltáriszentséget éjjel-nappal tisztelni és imádni*, hogy ez által Jézus Krisztusnak némi elégtétel nyujtassék ama sok és súlyos bántalmakért, melyekkel főleg a legfölségesebb szentségben szünetlenül illetetik.

Ezt az imádást maga a jámbor királyné kezdette meg. Nehéz, vastag kötelet akasztott nyakába és égő gyertyával kezében, bűnbánólag lépett az oltárhoz, hogy megkérlelje és megengesztelje a királyok királyát, alattvalóinak bűnei és gonoszságaiért.

Az ájtatos fejedelemnő megható szép példáján épülve, az előkelő hölgyek sorából mindig többen és többen folytatták az imádást és egyuttal

* III. Fülöp, spanyol király leánya; férje halála után, XIV. Lajos kiskorusága alatt, az ország kormányzója. Született 1601-ben, meghalt 1666-ban.

arról is gondoskodtak és saját kézimunkájuk, valamint pénzbeli áldozataik hozzájárulásával azon is fáradoztak, hogy a templomok és az oltárok diszebbek, a szent edények és az egyházi ruhák magasztos céljoknak megfelelőbbek legyenek, hogy ily módon a legméltóságosabb Oltáriszentségben köztünk élő Istenember iránt a kellő tisztelet és imádatos hódolat e tekintetben is méltó kifejezésre jusson.

És ime, rövid idő alatt megváltoztak az állapotok. A viharos események, melyek 70 éven át rettegésben és félelemben tartották a trónt, inségsbe s nyomorba döntötték az országot, nemsokára véget értek és pedig oly föltűnő s csodálatos módon, hogy maga a lázongó főváros is csaknem abban a pillanatban adta meg magát, melyben a királyné a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt mély alázattal leborulva imádkozott.

A legméltóságosabb Oltáriszentség folytonos imádásának és a szegény templomok fölszerelésének magasztos eszméje az igaz hívők keblében mindenütt visszhangra talált és örvendetes virágzásnak indult olyannyira, hogy az e szent célra alakult társulat már 1674-ben gazdag bucsukkal is ki volt tüntetve az anyaszentegyház által.

Hanem az istentagadó hitetlenség s a vele járó forradalom, melynek vészthozó árja Franciaországból átcsapott Európának majdnem összes országaiba, az örökös imádás legszentebb ájtatosságára is sorvasztó hatást gyakorolt.

Azonban a gyászos hitetlenség és forradalom szelleme csak hervasztani tudta, de kiirtani nem volt képes a legméltóságosabb Oltáriszentségben élő Jézus Krisztus iránt a szeretetet s alig hogy *Boone* jezsuita atya és példája után mások is 1840 körül gyakrabban és a szokottnál élénkebben kezdték hangsúlyozni a köteles tiszteletet, szeretet- és hálaadókat a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejlő isteni Megváltó iránt: az örökimádás gyakorlása újabb lendületet vőn. Rómában, Párisban, Brüsszelben, Bécsben és másutt egymásután keletkeztek az oltáregyesületek. Tudvalevőleg Budapesten is megalakult az már 1859-ben s ez idő óta évről-évre keletkeznek e legszentebb czélú társulatok szép hazánk nagyobb városaiban.

De most kérdem, kedves olvasóimat: ha az örökimádás, az oltáregyesület eredetét, lényegét és célját az örökös szent áldozás eredetével, lényegével, mivoltával és céljával összehasonlítja,* hogyha e két egyesületet egymás mellé mintegy lelki szemei elé állítja: nem fogja-e tüstént észrevenni, hogy e két egyesület azonos egymással, hogy azok egymást kiegészítik, hogy természetüknél fogva egymásra vannak utalva s ugyszólván ikertestvérek és hogy épen azért egymást támogatniok, egymással egye-

* Lásd: Jézus Szíve Hírnöke, 1834 szept. és 1895 febr. füzetét; ugyszintén: Hitvédelmi folyóirat, 1896 jul. füzetét.

sültniök kell és hogy a hol az egyik létezik, ott a másik is szükségképen virágozzék?

Hiszen egy a céljok: *megszentelni, t. i. a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlévő, oly sokszor és oly súlyosan bántalmazott isteni Üdvözítőt és így megmenteni szeretett magyar hazánkat*; elfordítani tőle Istennek büntető ostorát, elégtételt nyújtani a Legszentebbnek ama közönyösség és hitetlenségért, mindama szentségtörések és káromlásokért, melyekkel, fájdalom, minálunk is bántalmazták folytonosan a hálátlan emberek a szeretet eme szentségében Urokat, Istenöket, a kitől egyesegyedül függ jólétük, boldogságuk; a kitől egyedül függ a haza nagysága, hatalma, léte, fölvirágzása; a kitől egyedül függ annak a jó ügynek győzelme is, a melyért naponkint imádkozunk, a melyért vállvetve munkálkodunk és lankadatlanul küzdünk.

Nem látjuk-e, mily eminenter korszerű az örökös imádás és az örökös szent áldozás egyesülete? Sőt — mondjuk ki — korunknak szükségszerű égető követelménye az, olyannyira, hogy ha nem léteznék ilyen egyesület okvetetlenül meg kellene azt teremtenünk, miként azt annak idején Anna, Franciaország királynője, hazájának megmentésére létesítette. Avagy nem, szembetűnő-e a hasonlóság Franciaország akkori állapota és szegény magyar hazánk jelen állapota között?!

És ime, ez az egyesület: a legfőlségebb Oltáriszentség örökös imádása az engesztelő szent áldozással egybekötve, megmentette akkoron Franciaországot a biztos veszedelemtől. Meg fog ez menteni minket is, meg fogja menteni drága hazánkat is, hogy ha tömörülünk, hogy ha e legszentebb célú egyesület zászlaja alá sorakozunk, hogy ha azt városokban és falvakban egyaránt, a társadalom minden rétegében, minél szélesebb körben meghonosítjuk és terjesztjük.

Boldog emlékü IX. Pius pápa mondotta: «Adjatok nekem egy imádkozó hadsereget s az egyház ügye meg lesz mentve». Ám a ki hiszi, hogy Isten az uralkodók sziveit kezében tartja és képes meghiusítani a gonoszok terveit és cselszövényeit; a ki hiszi, hogy az igazak imája csodákat művelhet: az nem fog csodálkozni azon, hogy a római pápa imádkozó hadsereget kíván. *Ilyen imádkozó hadsereg legyenek az oltáregyesület és az engesztelő szent áldozás szövetségének tagjai.*

Ez a lelkes hadsereg legyőzi és lefegyverzi majd szent hitünk, egyházunk és hazánk elleneit.

A ki tehát egyházának is, hazájának is hű gyermeke, a kinek lelkében az eleven hitnek szent lángja lobog, szívét pedig a valódi honszeretetnek nemes tüze heviti: az haladéktalanul csatlakozni fog az engesztelő szent áldozás szövetségéhez, melynek tagjai semmiféle más kötelezettséget nem vállalnak magukra, mint azt az egyet, hogy *hetenkint vagy havonkint egyszer*

az Ur asztalához járulnak szegény magyar hazánknak megmentéseért és jóvoltáért.*

Föl tehát, lelkes honfiak és honleányok! Sorakozzunk, tömörüljünk az engesztelő szent áldozás égbenyuló hófehér zászlaja köré, hogy: győzzön az Egyház, hogy fényre derüljön és éljen a haza! P.

Igaz barát.

Unott, kopott, de uj is egyben,
Mit dalba mond a zord való:
Ha rád a sor vak árnya lebben,
Baráti tűz kilobbanó . . .

De nem! . . . magamba'mégse bolygok,
— Hisz ép ez egyben uj e dal, —
Kísér az Ur, — szívem mi boldog!
Ki el se hágy, ki meg se csal . . .

Barátaim körülrajongtak,
Mig a szerencse kedvezett;
Bolyonghatok magamba most csak:
Fölém zuditva felleget.

Lesujthat a csapás a földig,
Magas kegyelme felemel;
S ha homlokom sugárba fűrdik,
Imázva zeng e hü kebel.

Szily László.

Az örökimádási társulat előnyei és gyümölcsei.

(P. Boone S. J. «Manuel du directeur»-je után.)

Első előnye és gyümölcse: megújulás a hitben, hogy Jézus Krisztus a legméltóságosabb Oltáriszentségben valósággal jelen van.

A társulat kiváló gondja tagjaiban a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való nagy buzgalmat éleszteni; minden erejével munkálkodik azon, hogy az összes áhítatgyakorlatokat, a melyek annak tiszteletére rendelvek, használja és hatásosakká tegye azon célzattal, hogy a valóságos jelenlétben való hitet egyre élénkebbé tegye, meg lévén győződve, hogy az ily élő hittől függ az igazi keresztény élet, a buzgóság lángolása s maga a tökéletesedés. Valóban, ha élő hittel hiszszük, hogy Jézus Krisztus mindennap fölládozza magát köztünk és érettünk, mint egykor a Kalvárián, sokkal szivesebben, ájtatosabban veszünk részt a szentmisében s ez csodálatosan táplálja a keresztény életet. Ha igazán meg vagyunk győződve, hogy a mi Urunk a legméltóságosabb Oltáriszentségben lelkünk táplálására jelen van, akkor

* Bővebb fölvilágosítást nyújt: Povischil Rikárd dr. t. kanonok, az iskolánénék lelki igazgatója, Kalocsán, a ki magyar és német nyelven nyomtatott emléklapocskákat is küld ingyen a tagok részére oda, a honnét azok névsorát hozzája beküldik.

vonzódást érezünk ezen égi lakomához és általa az áhitat, a buzgóság, az áldozat szelleméhez.

Végre, ha mélyen átérezzük, hogy Jézus Krisztus mindig oltárainkon marad, fogadni hódolatunkat (imádásunkat), meghallgatni jó föltételeinket, imáinkat, megáldani lépteinket s minden vállalkozásunkat, enyhíteni nyomorunkon, megédesíteni fájdalmainkat, akkor indítatva érezzük magunkat, hogy gyakrabban ismételjük a legméltóságosabb Oltáriszentség látogatását, imádását, vonzódunk azon jámbor szokáshoz, hogy Urunkkal többször társalogjunk és keressük ezen édes bizalmasságot Jézus Krisztussal, a ki disze és erőssége a keresztény életnek.

Második előnye és gyümölcse: A társulat erényes és buzgó lelkeket támaszt, a kik igen nagy hasznára vannak az egész plébániának. Ők képezik a lelkét legtöbb jótékony egyesületnek, segitenek az ujitásokban s a rend föntartásában az egész faluban. A legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való áhitat termi a szüzi lelkeket, a kik a Barányt kísérik, bárhova megy. Ez egyesület, a szentmise, a szentáldozás, a legméltóságosabb Oltáriszentség látogatása és imádása vezérlik a lelkeket a lelki összeszedettségre, lemondásra, önmaguk megtagadására és a legodaadóbb engedelmisségre. Ezen buzgóságból meritik ők a lelkek üdvéért való szorgoskodásukat és a jó egyesületek iránt való odaadó munkálkodást. És mindazok, a kiknek szívében van az Isten dicsősége s a lelkek java, élénken érdeklődnek a társulat iránt.

Harmadik előnye és gyümölcse: A társulat táplál, tökéletesít minden áhitatgyakorlatunkban s abban, hogy egyre jobban követhessük Jézus Krisztust.

Jézus Krisztus nemcsak forrása és végcélja minden áhitatgyakorlatunknak, hanem egész tökéletessége is; a fölséges Szentségben megtaláljuk Jézus Krisztust, a mi valójában s a mije van. Szent Bernát szerint ő egészen a mi szolgálatunkra van rendelve; ő az — mondja a tridenti szent zsinat — a ki ugyszólván szeretetének minden gazdagságát kitarja. Több tanítást kell tartani az egyház különböző áhitatgyakorlatairól, meg kell mutatni, hogyan irányulnak Jézus Krisztusra és hogyan kell őket végezni. Ha szent Tamás úgy tekinti az oltáron levő legméltóságosabb Oltáriszentséget, mint a többi szentségek végcélját, akkor van értelme annak is, hogy mi az Oltáriszentséget minden áhitatgyakorlatunk céljának mondjuk. Elégedjünk meg itt két példával: Jézus legszentebb Szive tiszteletével s a boldogságos szüz Mária tiszteletével.

Jézus Krisztus maga jelentette ki és ajánlotta isteni Szívének tiszteletét, hogy föléleszsze hivei szívében azt a szeretetet, melyet érezniök kell az ő lángoló szeretetéért, a melyet szenvedésével s a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésével irántunk kimutatott. Kegyes Megváltónk panaszkodik,

midőn látja, hogy szeretetének Szentségében megfélekednek róla, megvetik az emberek és akarja, hogy engeszteljék ki a bántalmakat és engeszteljék meg őt méltóan. Azután szeretni, imádni Jézus Krisztust az Oltáriszentségben, ez a különös célja Jézus szent Szive áhívatának.

Térjünk a boldogságos Szűz tiszteletére.

Nemde, azért tett az Ur az ő tiszteletére oly nagy csodát, hogy Jézus Krisztust Mária által adja nekünk? Nemde, nemcsak a magas égben, hanem a földön is és különösen a legméltóságosabb Oltáriszentségben Jézus Krisztus dicsősége az, a mit az egyház a szent Szűz tiszteletére rendelt ünnepeken célul és legfőbb eredményül kitűz? Mit is tehetnénk kellemesebbet anyai Szívének, mint ha szeretjük a legméltóságosabb Oltáriszentségben s imádjuk azt, a ki neki kegyelme, jutalma, gondolata, minden érzése volt a földön és a ki dicsősége, boldogsága az égben? Épen az ő szent Szívének égő vágyakozása által kényszerít a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Jézus dicséretére.

És a szentek utánozzák az ő példáját.

Negyedik előnye és gyümölcse: a társulat táplál, növeszt minden más egyesületet.

Ezt a tapasztalás bizonyítja. Nemde, a szentáldozásban, a szentmise-áldozatban, a legméltóságosabb Oltáriszentség látogatásában szünet nélkül megújuló és föléledt szeretet Jézus Krisztus iránt vezeti arra a hívek lelkeit, hogy önmagukat fölálldozzák a buzgalmi és irgalmasságot gyakorló egyesületekért? Nemde, ők azok, a kik élő szeretettel ajánlják föl magukat a szegény gyermekek tanítására, hogy őket az első szentáldozásra előkészítsék és őket megtartsák azon jámbor szokásban, hogy rendszeren, gyakrabban járuljanak a szentségekhez? Nemde, a Jézus Krisztus táplálta lelkek látogatják meg a szegény betegeket, hogy segítsék, vigasztalják s az egyház utolsó szentségére előkészítsék őket? Nem viselik-e szívéükön a hitegyesítés és a szent gyermekség egyesületeinek ügyét? Kik ajánlkoznak arra, hogy a kórházakban és börtönökben szeretet-testvérek, szeretet-leányok legyenek? Ezt eszközli a mi Urunk Jézus Krisztus iránt való szeretet. Szüntessétek meg a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Jézus Krisztus iránt való tiszteletet és a jótékony egyesületek mind eltűnnek. Egy részük összeesik egészen, vagy egyre lankad, a másik részük anyagiságba süllyed. A szeretet eltűnik, mert célja nincsen. Nagyobbítsátok szentségi Urunk tiszteletét és megsokszorozótátok a jócélú egyesületeket, mert megsokszorozótátok azon emberek számát, a kikszükségességét érzik annak, hogy Jézus Krisztus szeretetét szeretettel, áldozatát áldozattal viszonzózzák; emeljétek a Jézus Krisztus iránt való szerelmet és a buzgóságot növeltétek, ezzel pedig segélyforrásokat nyitottatok, mert rendszeren nem a pénz hiányzik a jótékony egyesületekben, mint inkább a buzgóság; és a buzgóság hiányzik ott, a hol

nincs jelen Jézus Krisztus igazi szeretete, és az igazi Jézus Krisztus iránt való szeretet csak azon lelkek között érzi jól magát, a kik az isteni vendégséggel táplálvák. Következtethetjük tehát, hogy a társulat táplál, növel minden más jó egyesületet.

Ötödik előnye és gyümölcse: A szegény templomok fölségelezését czélzó egyesület, a mely külső nyilvánítása a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való imádásunknak sok jótett gyakorlására vezet: legalább is némi alamizsnával, egy kis munkával, egy kevés adománynyal és sok önmegtagadással jár, hogy a mi Urunkat dicsőítsük, vigasztaljuk és bátorítsuk az Ur szolgálait, lelkeket nyerjünk Istennek s a népet boldoggá tegyük.

a) A szegény templomokat segélyező egyesületben a tagok a legméltóságosabb Oltáriszentségben levő Jézus Krisztus dicsőségére munkálkodhatnak.

Valóban, a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejtőző Jézus Krisztus iránt tanusítunk hódolatot, ha hozzá méltó és megfelelő készlettel vesszük körül. Mily áldozatokat nem hoztak az első keresztények az üldözések közepette, csak hogy méltóan ünnepelhessék a szent miszteriumokat! Midőn Nagy Konstantin alatt az egyház békét élvezett, az Ur templomai sokasodtak és gazdagodtak. Azután jött a középkor büszke bazilikáival, Jézus Krisztus vallásának hatalmas emlékeivel. Később, midőn az Üdvözítő diadalmaskodott ellenségein, a XVI. században, mi mindent meg nem tettek atyáink azon buzgóságukban, hogy új templomokat emeljenek, azokat nagyszerű fényvel, pompával ékesítsék, méltóan az Ur Jézus iránt érzett szeretet nagyságához?

A társulat előmozdítja a külső kultusz fényét, mert tudja, hogy ezt kívánja az egyház szelleme. Neki az érzékekre is kell hatnia, mert általuk sokkal könnyebben hatol be a vallás a lelkekbe s a szivekbe. Élénken érzi, hogy illetlen volna a mi Istenünk valóságos jelenlétében hinni és őt méltatlan közönbösséggel elhanyagolni, jobban el lévén foglalva a saját hitvány lakásunkkal, mint az ő házának állapotával. Nagy bátoritást, édes vigasztalást talál, ha elmondhatja, hogy minden plébánián, a hova szerény ajándékát elküldötte, tagjai egyenkint és összesen megadták Istenüknek, Üdvözítőjüknek szeretetük zálogát, példaadásul a hitben testvéreiknek. Ezen tekintetben kevés oly hitbuzgalmi társulat van, a mely ennyi különböző helyre tudná kiterjeszteni üdvös hatását, munkáját. Mi volna akkor, ha a segélyforrások még bőségesebbek volnának! Mennyi jót tudna művelni a társulat, ha pl. elláthatná az összes szegény templomokat keresztuttal, melyet annyira kérnek, szentségtartókkal a körmenetekre, ünnepélyes szentségimádásokra s szertartásokra, a melyek oly üdvös hatást gyakorolnak a hívekre, szűz Mária-szobrokkal, melyeket annyi templom nélkülöz vagy a melyek elhagyatott állapotban vannak!

b) A szegény templomokat segélyező egyesület tagjai vigasztalást, bátorságot öntenek az Ur szolgáláiba.

Van-e valami elszomorítóbb Jézus Krisztus igazi szolgájára, mint látni, mily szánalmas az istentisztelet? Hogyan hatná és indítaná meg a hiveket, ha sem méltósággal, sem a vallási ténykedéshez illő külső fénynyel nem tartatik meg? Nem kínos-e elgondolni, hogy vannak gyöngye lelkek, a kik kísértetbe jönnek, hogy kevésre becsüljék vallásukat, mivel az oltárokat minden ékes-ségüktől megfosztva látják, s a pap kénytelen kopott ruhában végezni a szent ténykedéseket? Nem kap-e fájdalmas dőfést a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Jézus Krisztus ilyesmi által? És azután mily hálálkodással fogadják a tisztelendő lelkészek, a mit a társulat nevében küldünk, mily készségesen ígérik, hogy buzgó imákban, különösen a szentmiseáldozatban gyakran megemlékeznek rólunk! A köszönő-levelek telve vannak ily megható részletekkel.

c) A szegény templomokat segélyező egyesület a lelkek javáért fáradozik.

Jól ismert, jól látott baja korunknak a vallás elhanyagolása, a közönbős hidegség. Ha e szellemet legyőzzük és helyébe a valóság, buzgóság szellemét állítjuk ezzel a lelkeket megnyerjük Istennek. Valóban, a szegény templomokat segélyező egyesület visszaállítja a hitet, buzgóságot azokban is, a kik alamizsnálkodtak vagy dolgoztak, azokban is, a kik az alamizsna vagy a munka gyümölcseit élvezték. A templomi szerek átvételénél faluhelyen gyakran hallani: Ime, mit nem tesznek az emberek a legméltóságosabb Oltáriszentségért! Ime, mivel foglalkoznak szabad idejükben a városok gazdag hölgyei! Ilyen gondolatok által a jámbor falusi nép jobban megszokja tisztelni a jelenlevő Istent, midőn látja, hogy azok is megbecsülik, a kiknek példája után indul. Vannak olyan községek, a hol mióta ajándékainkat kapják, a szentségekhez sokkal gyakrabban járulnak. A szentségek gyakori vétele nyomán pedig virágzik minden erény.

d) A szegény templomokat segítő egyesület a nép javára irányul.

A nép boldogsága, nagy kincse az ő vallásossága. A vallás teszi erényessé, vigasztalja és nyomoruságos nélkülözéseit tűrhetővé teszi. Vegyének el tőle a vallást és elvették a korlátot, mely a bűn ellen megvédelmezte és bátortalanná, erőtlenné tették az erény gyakorlására, főlzabadoztatók az egész társadalom ellen. Valóban, ezek szerint mind az, a mit a szegény templomok istentiszteletének emeléséről mondtunk, nyilvánvalóan a vallás erősödésére szolgál, következőleg a nép boldogságát nagyban elősegíti.

Hatodik előnye és gyümölcse — a számos bucsu, melyet VII. Pius és IX. Pius pápa engedélyezett; szivek egysége annyi ezer társulati tag között, a kik kölcsönösen Jézus szentséges Szívének ajánlják föl magukat; egyesülés a jótékony társulatokkal és azon imákkal, a melyek az egész társulatban s azon szegény községekben mondatnak, a melyek a társulat jóságát élvezték,

az a sok jó, a mit a városokban és családokban művelnek, a kik a szegény templomokért dolgoznak; végre az imádás órája, a mely alatt a társulat virágzásáért, minden jótékony egyesület haladásáért, azokért a nemes lelkekért, kik magukat az Isten dicsőségére és embertársaik üdvére följánlják; a hithirdetés egyesületéért, a bűnösök megtéréséért, a társulati tagok családjaiért, az egyesület jótevőiért és mindenekelőtt a katolikus szent-egyházért és mindazokért, a kik s a mik nagyon hasznosak, vagy nagyon ártalmasak.

Mindezen előnyök látásán minden papnak és hívőnek boldognak kell magát tartania, ha együtt munkálkodhatik az Örökimádás s a szegény templomokat segélyező egyesület megalapításán, fejlesztésén.

Mire való?

A pap magára vette a karinget, stólát vett a hegyibe s a szentséggel és olajjal megindult a beteghez. A sekrestyés előtte haladt lehajtott fővel s ha valakivel találkozott, egyet-egyed csöndített.

A márcziusi szél hidegen fujt s valósággal nyöszörgött, bűgött, sivitott; a nap meg kelleetlenül sütött, szeretett volna tavaszi meleget árasztani az emberekre, de sugarai megtörtek, elvesztették erejüket.

A szél bekapaszkodott az Oltáriszentséget vivő pap reverendájába s vitte oldalvást s mintha érezné, hogy erőlködése hiábavaló, a karingbe kapaszkodott s azt rángatta mérgesen. A stóla két szárnyát, meg a szentséget erősen magához szoritotta a pap s így haladtak tova az uton. Az emberek ájtatosan félrevonultak az utból; ki térdet hajtott, ki meg kalapot emelve mélyen meghajolt s a többi közt egy hölgy is szembe jött férjével együtt s a mint közel értek, a hölgy hasonlóan térdre ereszkedett, mit a férfi boszankodva, mozdulatlanul nézett. Majd ismét tovább mentek s a férfi, Lehota, elfojtott indulattal szólt:

— Mire való volt ez? Hm?

A nő nyugodtan felelt:

— Menj a férfiak konferenciájára, melyeket egy híres, buzgó szónok tart s majd megtudod.

A párbeszédnek vége szakadt, de a férfi gondolkozóba esett. Felesége már többször iparkodott őt rábeszélni, hogy templomba járjon, gyónni menjen, szentbeszédet hallgasson, de mindannyiszor oly hevesen tette azt, hogy férje csak mosolygott a «szent haragján», mint mondani szokta. S bár az utcán nem heveskedhetik úgy, mint otthon, mégis előfordult már, hogy ilyenkor is észre lehetett venni a nőt, hogy elfojtott hangon beszél

s csupán a helyet nem tartja alkalmasnak és illendőnek, hogy szive szerint nyilatkozzék.

De most, e néhány higgadtan kimondott, minden indulattól ment szó gondolkozóba ejtette Lehotát.

— Menj a férfi-konferenciára, ott megtudod...

Hát már nem érdeklődik felesége az ő «megtérése» iránt? Annyira durva lelkűnek, darabosnak tartja, hogy nem is érdemes miatta aggódnia, szorgoskodnia? No hát azért is elmegyek, gondolta magában s a legközelebbi szentbeszédben ott szorongott a nagy férfihallgatóság között s inkább kíváncsiságból, mint érdeklődéssel a szónokra szegezte szemeit.

Szikár, beesett arczu páter volt, a ki csöndesen kezdte beszédét s egyetlen arcizma sem rándult meg. Később, lassan-lassan pir futotta alá arczát, lelkesedéstől csillogott a szeme s a sulyos, meggyőző szavak, melyekkel az Oltáriszentségről s az iránta köteles tiszteletéről, imádatról szólt, érdekelni kezdték Lehotát.

— Hiszen igaz. — így tanakodott magában — a kenyér, bor s egyéb eledel, miket millió meg millió ember vesz naponkint magához, testté, vérré változik bennünk, fõntartja életünket, erõt ad a munkára. S ha ezt senki sem tartja különösnek, miért ütközünk meg az Oltáriszentségen? Csupán hit kell hozzá; hit a mindenható Istenben s akkor lelki szemeimmel nem kenyeret, ostyát látok az oltáron, hanem szentséget, magát Krisztust, a ki lelkünk tápláléka, lelkünket erõsíti a harcra.

De Lehota semmit sem szólt otthon; elment a második, harmadik beszédre is s egészen új dolgokat hallott, vagy legalább újnak tûntek föl, pedig nagyjából mintha az iskolákban is tanult volna minderrõl.

Érezte, hogy igazságtalan volt eddig s egyben szégyent érzett, hogy a gyõnge, erõtlen nõ, a felesége elõbb jutott mindennek a tiszta ismeretére. Azért nehezen is tudta magát elhatározni, hogy fõltárja lelkiállapotát neje elõtt s jóllehet nagy örömet szerzett volna neki, inkább titkolta még.

Csak hogy az éleslátásu nõ is észrevette férje változását és sejtven, hogy a még le nem küzdött hiúság küzködik benne, tapintatosan alkalmat nyújtott a vallomásra.

Egy alkalommal így szólt Lehotához:

— Légy szives, kísérj el a templomig; ugyis arra visz utad.

— Kérlek, ha óhajtod...

A templomajtónál pedig kezet nyújtva, kérdé:

— Nem jössz be egy perczre?

— Kérlek...

Beléptek mindketten s mivel az egyik mellékojtárnál éppen Urfõlmutatás volt, Lehotáné letérdelt s megvárta, míg vége lesz. A férfi kissé hátrább húzódott s szintén letérdelt. Aztán beültek a padba s buzgón imádkoztak.

A nő egyetlen szóval sem kérdezősködött; a férfi semmi fölvilágosítást sem adott; mindketten természetesnek találták a dolgot s e naptól fogva gyakran lehetett Lehotáékat a templomban látni.

Lehotáné ugyan szeretne volna tudni, mi idézte elő férjében e változást, de türelemmel várt s gondolta, majd eljön ideje, mikor elmond mindent őszintén, szégyenkezés nélkül.

S valóban jól számított; Lehota egy alkalommal — beszélgetés közben — mindent bevallott s azóta a legkisebb nézeteltérés sem fordult elő vallási dolgokban a házaspár között s a férfi sem kérdezi, ha neje térdet hajt az Oltáriszentség előtt:

— Mire való ez?

Tudja már, érzi, mire való s maga is hasonlóan cselekszik.

Valnicsék Béla.

Jelképek.

Jelképes jelek.

Jelképes jelek és rajzok is gyakoriak, még pedig különféle változatokban az egyházi ruhák és szőnyegek díszítésénél.

Ezek közül álljon itt néhány.

A és Ω

Ezek görög betűk; a görög abc-nek kezdő és záró, első és utolsó betűi. Olyanok, mint a mi abc-nkben az A és a Z.

Nevük: Alpha és Omega. E néven a Jelenések könyvében is előfordulnak, a melyben az Ur Jézus eme kijelentései fordulnak elő:

«Én vagyok az Alpha és az Omega, a *kezdet és a vég*» (Jel. 1. 8.).

«Én vagyok az *első és az utolsó*» (Jel. 1, 17).

«Ezeket mondja az *első és az utolsó*» (Jel. 2, 8).

Jelentésük tehát az, hogy Isten mindennek kezdete és vége; ennél fogva *Jézus istenségét* jelképezik.

Isten szeme a háromszögben a teljes Szentháromság *mindenütt jelenlétének* a képe.

IHS vagy JHS

Az Ur Jézus nevét jelzi e három betű. — Különbözőképpen értelmezik azokat.

A legelterjedtebb értelmezésük ez: *Jesus Hominam Salvator* (Jézus az emberek Megváltója).

Másik értelmezésük:

Jesus Hortator Sanctorum (Jézus a szentek lelkesítője).

Ismét másik: *Jesum Habemus Socium* (Jézus, a mi társunk).

Jelenti ezt is: *In Hoc Signe vinces* (e jelben győzesz). E szavakat látta Nagy Konstantin az előtte az égen megjelent kereszt körül.

Magyar nyelven emez értelmet csatolják e három betűhöz:

Isten (vagy Jézus) *Halált Szenvedett*.

A német nyelvbe pedig ezt:

Jesus Heiland Seligmacher.

E jel e két görög betűnek az összetétele: X = Ch és P = R, egymás mellé írva tehát: Chr, Christus szónak kezdőbetűi.

E jelt tűzte zászlóira Nagy Konstantin, miután az égen a keresztet látta.

A *kereszt* különféle alakban használatos. Jézus keresztthalálára és a megváltásra emlékeztet. A keresztény hitnek is a jelképe.

A *horgony* a remény jelképe. Szent Pál apostol ugyanis a zsidókhöz írt levelében a reményt: «lelkünk biztos és erős horgonyának» nevezi. (Zsid.

6. 18, 19). A remény jelképének tekintették a kereszténység első századaitól kezdve.

Összekötve a kereszttel és a szívvvel

a három isteni erényt jelképezi, t. i. a kereszt a hitet; a horgony a reményt; a szív a szeretetet.

Jézus szent Szíve: tőviskoronával övezve, lángolva, a lángok közt kereszttel, oldalán a sebbel, a mint Alacoque b. Margitnak maga az Ur Jézus e szerető szívét megmutatá.

Gyakran e szív köré Krisztus Urunk többi négy sebének helyeit, a kezeket és a lábakat is helyezik.

Szűz Mária Szent Szíve, fehér liliommal, törrel, rózsakoszorúval szűz Mária anyai szeretetének, a szep-lőtelen tisztaságának, a fájdalomnak jelképe.

Oltáregyesületi ügyek.

Választmányi ülés. A budapesti központi oltáregyesület választmánya márczius 11-én d. u. 3 órakor ülést tartott örgróf Pallavicini Edéné elnöklete alatt. Fölolvastatott és jóvá-

hagyatott az új házbérletre vonatkozó szerződés. Örömmel értesült a választmány, hogy Rómából már május havában megérkeznek az örökimádás apáczái s megkezdik főnséges hivatásukat egyelőre a most kivett házban, hová az oltáregyesület is helyiségét át fogja tenni s melynek bérét *egy nagylelkű jótevő* sajátjából fogja fedezni. Fontos tárgyát képezte az értekezletnek a kiállítás megnyitása s az oltáregyesület által az Angolkis-asszonyok templomában tartandó lelki gyakorlat. A kiállítás megnyitásának ideje márczius 21-ére, d. u. 3 órára lett kitűzve. A lelki gyakorlatokra nézve határozott, hogy csak belépő-jegyekkel lehet részt venni s ezek terjesztésére a választmányi hölgyek és a terjesztők kéretnek föl.

* * *

Az oltáregyesületek Erdélyben. Az Erdély-egyházmegyei oltáregyesületi igazgató ur, főtiszt. *Soothy Gyula* következőkben számol be:

Örömmel jelenthetem, hogy megmozdult a föld Erdélyországban.

Először is Gyulafehérvárról írok. Farsang utolsó napját a legnagyobb fénynyel tartottuk meg Szent-ségimádással, egészen a pesti mintára; a püspök ur mindig ott volt; Molnár apát kedden prédikált nagy hatással. A szentségekhez igen sokan járultak. A márczius 5-iki gyűlésen nem volt hely, annyian voltak. Pallavicini örgrófné mint diszelnök elnökölt; a papokat belevontam, hogy minden hónapban egy-egy fölolvast tartsanak, na-

gyon érdekes s az Oltáriszentséget megvilágító témákról.

A vidék. A püspök ur körlevelében szólította föl a papokat az egyesületek megalakítására és egyesülésére. Több helyen alakul, a főnállók egyesülnek. Kidolgoztam az alapszabályzatot, a püspök ur jóváhagyta s már meg is jelent s itt közlöm.

Aldassék végnélkül s dicsőítessék
A legfőbbesebb Oltáriszentég!

A Gyulafehérvári Központi Oltáregyesülettel közösségben működő fiókegyesületek alapszabályai.

1. §. *Az egyesület célja:* A *a)* legfőbbesebb Oltáriszentségben jelenlevő Jézus Krisztusnak megismerését, szeretetét és imádását mindinkább éleszteni és gyarapítani; *b)* és ezen őszinte szeretet által kipótolni azokat a bántalmakat, a melyekkel e nagy Szentségben Jézust illetik; *c)* a szegénytemplomokat segíyezni az istentisztelet méltó megtartásához szükséges kellékekkel.

Ezen hármasság célját az egyesület a «Gyulafehérvári anya-oltáregyesülettel», mint egyházmegyei központtal összeköttetésben annak fiókegyesülete gyanánt törekszik elérni.

Székhelye:

2. §. *A tagok.* *a)* rendes, *b)* résztvevő és *c)* jótevő tagok. Jegyzet: alapító tagok is lehetnek, kik egyszer és mindenkorra 20 koronát adományoznak.

Rendes tagok. Tagokul fölvetetnek mindkét nembeli hivek.

Hogy a tag az oltáregyesületi bu-

csukban részesülhessen, *elengedhetetlen* feltétel, hogy:

1. Neve az egyesület főtörzskönyvében (Gyulafehérvár) bevezetessék.

2. Havonta egy órát töltsön a legfölségesebb Oltáriszentség imádságában.

3. A szegény templomok fölsegítésére évenként alamizsnát adjon az egyesületnek.

Jegyzet: a tehetősebb tagok évenként 2 koronát, a szegényebbek 24 fillért szoktak adományozni.

4. §. *Részvevők.* Kik évente legalább 4 koronát adományoznak a szegény templomok számára, de magukat körülményeiknél fogva a havonkénti imádási órára nem kötelezhetik, résztvevő tagoknak neveztetnek. Ezek, a bucsuk engedményeit kivéve, szintén részesülnek a társulat érdemeiben s imádságaiban.

5. §. *Jótevők.* Azon adakozók, kik rendes évi járulékra nem kötelezik magukat, az egyesület jótevőihez tartoznak. Ezekért a szegény templomok hivei imádkoznak.

6. §. Az egyesület minden tagja után 24 fillért november végéig a «Gyulafehérvári központi oltáregyesület»-nek, mint anyaegyesületnek küld be, mely által azon jogot nyeri, hogy templomai segítségre igényt tarthatnak az anyaegyesület alapszabályainak 23. szakasza értelmében. Jegyzet: a beküldött alamizsna arányában kapják az illető egyesületek a szükséges tárgyakat.

Bevételei többi részét az egyesület saját temploma javára és folyó kiadásai fedezésére fordítja.

7. §. Az oltáregyesület minden hónap első vasárnapján szentségimádatással összekötött közös istentiszteletet tart a következő módon: Délelőtt — órakor a legföls. Oltáriszentség nyilvános imádságra kitézetik s kitevé marad délután — óráig. Ekkor szentbeszéd és litánia (Jézus szent Nevéről vagy a szent Szivről) után a Szentség visszahelyeztetik. Ezen idő alatt az egyesületi tagok óránként föl váltva imádják az Oltáriszentséget. A rendes tag havi imaóráját ezzel lerója.

Kivánatos, hogy a közös istentisztelet minél fényesebb legyen. — A perselt két gyertya közé asztalra helyezve, e fölirással ellátva: «Az oltáregyesület céljaira», egész nap ki kell tenni s tartalmának felerésze a központba küldetik, felerésze pedig a közös istentisztelet költségére fordítatik.

8. §. Az egyesület minden évben közgyűlést tart, melyen a rendes és résztvevő (esetleg alapító) tagok közül egy 10 tagból álló bizottság választatik. Ezen gyűlésen olvassák föl és vizsgálják meg a számadást. A közgyűlésről föl vett jegyzőkönyv egyik példánya a püspöki hivatalnak, a másik az egyházmegyei igazgatónak küldendő be.

9. §. A közgyűlés választ jegyzőt és pénztárnokot három évre, kiket a megyés püspök erősít meg.

10. §. Az egyesület igazgatója mindig a hitközség lelkésze.

11. §. A bizottság minden hó első vasárnapján a délutáni közös istentisztelet előtt egy órával gyűlést tart, melyen a folyó ügyek intéztetnek el.

12. §. Az igazgató havonként bejelenti a központnak az újonnan bejegyzett tagok neveit és imádási óráit, hogy így ezek a bucsuengedményekben részesülhessenek.

13. §. Az egyesületnek tagjai minden kínálkozó alkalmat fölhasználnak, hogy az Oltáriszentség iránti tiszteletet és imádást ne csak maguk tanusítsák, hanem arra másokat is buzdítsanak. Gondoskodnak, hogy súlyosabb beteghez lelkiatya hívassék; szívesen látogatják meg az Oltáriszentséget; ha bárhol megpillantják, térdhajtással üdvözlik, a szentségimádásokon résztvesznek; gyakrabban járulnak a szent gyónáshoz és szent áldozáshoz s erre másokat is buzdítanak.

900—1901. szám.

Jóváhagyom.

Gyulafehérvárt, 1901. Február 27-én.

† *Gusztáv Károly*, erdélyi püspök.

A csanádi egyházmegye területén főnnálló oltáregyesületek működéséről a csanádi püspök ur ő nagyméltósága körleveleiben a következő örvendetes adatokat közli.

Az Oltáregyesület egyházmegyei megbizottja, Geiger Alajos, terjedelmes jelentésben beszámolt az Oltáregyesület múlt évi működéséről. — E jelentésből azon örvendetes tudomást szereztem, hogy az Oltáregyesület áldásos működését mindig nagyobb körre terjeszti ki a hívek lelki épülésére s a hitélet gyarapítására és jelenleg 26 helyen 1547 tagot számol. Főnnáll az egyesület a következő helyeken: H.-Neuzinán 1899 márcz.

19. óta 34 taggal, Wolfsbergen 1899 május 26. óta 40 taggal, Szeged-Alsóvárosban 1899 nov. 22. óta 159 taggal. Régebbi egyesületek a következők: Temesvár-Józsefváros 1894 ápr. 8. 295 taggal, Ó-Bessenyő 1894 jun. 15. 81 taggal, Temes-Szt.-András 1894 jul. 3. 76 taggal, Resiczabánya 1894 aug. 8. 41 taggal, Lázárföldje 1894 decz. 5. 27 taggal, Klekk 1894 decz. 15., Katalinfalva 1895 jan. 23., Csanádi papnövelde 1895 jan. 25. 47 taggal, Német-Czernya 1895 máj. 3., Tamásfalva 1896 jul. 10., Bogsánbánya 1896 aug. 20. A temesvár-józsefvárosi anyaházban, a zárdai templom beszentelése óta, 1896 okt. 8., Kunágota 1897 jan. 21., Párdány 1897 febr. 4. 57 taggal, Pusztta-Földvár 1897 jun. 12. A püspöki árvaházban 1897 ápr. 13. 28 taggal, Ernesztháza 1897 ápr. 30. 27 taggal, Ürményháza 1897 decz. 12. 197 taggal, Végh-Egyháza 1897 decz. 31. 41 taggal, Gáttája 1898 jun. 22. 89 taggal.

Összesen 869 frt 87 krt küldött az egyházmegye 1900-ban az Oltáregyesület céljaira.

Az egyházmegye papsága 1894-ben 512, 1895-ben 583, 1896-ban 1115, 1897-ben 1256, 1898-ban 1283 és 1899-ben 1243 intentio elvállalásával segítette elő az egyesület céljait.

Az egyesület segélyében 1894-ben 5, 1895-ben 4, 1896-ban 7, 1897-ben 7, 1898-ban 6 és 1899-ben 6 szegényebb templom részesült az egyházmegye területén.

Mindezeket Nt. Papsággal közölve, az 1896-ban adott engedélyt

(1076. sz. körlevél 2. pontja) az áldásos tevékenységet *kifejtő egyesület gyámolítására a jövőre is megadom.* (Azaz plébánia-templomok 2 kor., filialis-templomok 1 koronát adhatnak évenként az Oltáregyesület céljaira.)

Temesvárott, 1900. évi márczius 8.

Az Oltáregyesület egyházmegyei megbizottjának, Geiger Alajosnak jelentéséből örömmel értesülök arról, hogy ezen a hitélet fõntartására, ápolására és terjesztésére szolgáló egyesület a lefolyt 1900. évben is áldásos tevékenységet fejtett ki az egyházmegyében. A már régebben megalakult fiókegyesületek tagjainak száma szaporodott és két helyen, ugymint Plosiczon és Magyar-Bánhegyesen új fiókegyesületek alakultak 37, illetve 42 taggal, úgy hogy az összes fiókegyesületek tagjainak száma 1687-re emelkedett.

Tagsági díjak fejében a fiókegyesületek a következõ összegeket küldték be: Német-Bogsán 14·20 kor., Kunágota 8·20 kor., Ürményháza 40·20 kor., Resiczabánya 43·40 kor., M.-Bánhegyes 10·04 kor., Tamásfalva 52·70 kor., H.-Neuzina 10·56 kor., Temesvár-Józsefváros 37·31 kor., a temesvár-józsefvárosi zárda 10·09 kor. Nagy-Szent-Miklós 5·96 kor., Szeged-Alsóváros 78 kor., Párdány és Ernesztháza 10·28 kor., Wolfsberg 30·11 kor., N.-Czernya 1899-re 7·20 kor., 1900-ra 7·50 kor., M.-Bánhegyes 8·44 kor., Gáttája 17·30 kor., Wéber Ágoston, szakálházi pleb. 3 kor., Holzinger Ádám 2 kor., Kovács E. 2 kor., N. N. 6 kor., összesen tehát 384 korona 41 fillér.

Az egyházmegyei papság az Oltáregyesület céljaira a lefolyt évben 1531 intentiót végzett el és az egyesület 7 szegényebb templomot részesített segélyben.

Ezuttal az *1076/1896. sz. alatti engedélyt* megújítva, ajánlom az egyesületet Nt. Papságom szeretetteljes pártfogásába és jóakaró buzgóságába; az egyesület által «Örökimádás» cz. a. kiadott *havi folyóiratot pedig minél szélesebb körben* leendő terjesztésére. (Kapható Budapesten, IV. ker., Váci-utca 46. Évfolyama 3 korona.)

Budapest, 1901. évi január 26.

A budapesti közp. Oltáregyesület

rendes tagjaitól 1900 november hónapban befolyt díjak.

Szekán András 1 k, Lesso Anna 2 k, Palkovics Teréz 2 k, Balázs Teréz 2 k, Horváth Józsefné 4 k, Herczeg Józsefné két évre 4 k, Gazder Józsefné 1 k, Hirsberger Magdolna 2 k, Teleky Tits Lajosné 4 k, Bacher Berninger Mária 2 k, Barna Jánosné 4 k, Eckhard Károlyné 4 k, Juhász Teréz 1 k, Szabó Jozefa 40 f, Hirschner Adél 2 k, Horváth Róza 4 k, Baracska Verona 2 k, Ft. Binder András úr által Királyházáról 12 k és Sáros-Orosziból 15 k 88 f, Beatrix Králik 10 k, Cseplák Amália 2 k, Kraiz Borbála 2 k, Diósy János 2 k, Diósy Jánosné 2 k, Messik Gyuláné 2 k, Keczeri Ödönné 4 k, Nyulasi Mihályné 1 k, Gutteinsz Anna 2 k, Wirth Anna 1 k, Bernhard Antalné 4 k, Szabó Mária 1 k, Cziráky Luiza grófnő 4 k, Balogh Johanna 2 k, Bognár Irénke 40 f, Stahly Ignáczné 4 k, Szedlák Anna 4 k, Pimperl 2 k, Klár Klára 1 k, Bielesch Emma 1 k, Kaiser Antal 1 k, Kaiser Antalné

1 k, Metz Irma 4 k, Basztaróczi Eliz
 2 k, Prok József 5 k, Gregos Andrásné
 1 k, N. N. 1 k 60 f, Nagys. Heinrich
 Ferenczné úrnő által tadgíjak fejében
 166 k, Karsányi Erzsébet 2 k 70 f, Gedra
 Anna 2 k, Kürthy Istvánné Szőke M.
 4 k, Rákos János 1 k, Imre János 1 k,
 Klément Pál 1 k, Oravec Mária 40 f,
 Márton Ferencz 24 f, Falkus Borbála
 24 f, Bombor Ferencz 30 f, Bombor
 Anna 30 f, Bombor Erzsébet 24 f, Pusztá
 Mária 30 f, Bombor Teréz 30 f, Kelemen
 Emera 40 f, Varga András 40 f, Gyuró
 Borbála 40 f, Nagy János 60 f, Tóth
 András 30 f, Socker Teréz 30 f, Nothel-
 fer Erzsébet 24 f, Zigler Mária 40 fill.,
 Marlog Julia 30 fill, Marlog Francziska
 1 k, Márlog Teréz 24 f, Haber Teréz
 24 f, Ostheimer Anna 64 f, Prif Teréz

24 f, Márlog Anna 30 f, Márlog György
 24 f, Gabeli Teréz 24 f, Brandhuber
 Borbála 24 f, Brandhuber Anna 24 f,
 Gábeli Anna 24 f, Ostheimer Mária 24 f,
 Haber Mária 4 k, Metzger Teréz 2 k,
 Fix Mária 40 f, Gábeli Francziska 40 f,
 Muncz Mátyás 40 f, Metzger Róza 24 f,
 Márlog Francziska 24 f, Keszler Anna
 40 f, Keszler Mária 24 fill, Ostheimer
 Francziska 2 k, Riholm Mária 40 fillér,
 Riholm Mária 24 f, Riholm Anna 24 f,
 Metzger Anna 24 f, Radler György 24 f,
 Rádler Teréz 24 f, Eschber Erzsébet 24 f,
 Gutmann Róza 24 f, Ruzs Borbála 34 f,
 Radler Teréz 40 f, Radler Mihály 24 f,
 Márlog Anna 24 f, Godl Erzsébet 24 f,

(k = korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)

KIMUTATÁS

a Budapesti Központi Oltáregyesület által 1897—1899. években elajánlékozott egy-
 házi szerekéről.

Összesen beérkezett 157 kérvény. Adományban részesült 133 kér-
 vényező: és pedig 99 anyaegyház, 54 fiókegyház és 11 kápolna, összesen
 tehát 164 templom.

<i>Kérvény:</i>	<i>Mater:</i>	<i>Filla:</i>	<i>Kápolna:</i>
Esztergomból 17	Esztergom ... 12	Esztergom ... 9	Esztergom ... 2
Nyitráról ... 2	Nyitra ... 1		Nyitra ... 1
Vácziól ... 14	Vác ... 11	Vác ... 9	
Veszprémből... 8	Veszprém ... 4	Veszprém ... 3	Veszprém ... 1
Beszterczeb.-ról 4	Beszterczebánya 3	Beszterczeb. 2	
Székesfehérv.-ról 2	Székesfehérvár		
Pécsről ... 2		Pécs ... 1	Pécs ... 1
Szombathelyről 10	Szombathely... 7	Szombathely 9	
Kalocsáról ... 2	Kalocsa ... 1	Kalocsa ... 1	
Csanádról ... 8	Csanád ... 6	Csanád ... 2	
Egerből ... 6	Eger ... 2	Eger ... 4	Eger ... 2
Rozsnyóról ... 6	Rozsnyó ... 5	Rozsnyó ... 3	
Szatmárról ... 7	Szatmár ... 4	Szatmár ... 3	Szatmár ... 2
Szepesről ... 8	Szepes ... 7	Szepes ... 1	

Kassáról ... 7	Kassa ... 5	Kassa ... 2	Kassa ... 2
Munkácsról 13	Munkács ... 13	Mukács ... 1	
Eperjesről ... 7	Eperjes ... 6	Eperjes ... 2	
Nagyv.-ról (gör.) 4	Nagyvárad ... 4	Nagyvárad... 1	
Szamosujvárról 6	Szamosujvár 6	Szamosujvár ... 1	
Összesen 133	Összesen 99	Összesen 54	Összesen 11

Összesen 164 templom.

Ki lett osztva:

80 alba	22 kath. kehely	4 oltárpárna
5 antipendium	14 gör. kehely	30 oltárterítő
1 beteglátogató kereszt	350 kehelytörlő	1 oltártakaró
15 beteglátogatási készlet	4 keresztségi szelencze	3 ostyasütővas, kések
21 burza	4 kétkaru gyertyatartó	12 oltárlámpa
24 canontábla	1 kézmosó készlet	26 öv
24 ciborium	228 kéztörlő	11 pacificale
17 ciboriumköpenyke	17 magánstola	60 palla
130 corporale	10 mennyezet	11 szenteltviztartó
1 csillár	19 missale rom.	8 tabernaculum
2 dalmatica	99 miseruha	3 tok olajtartóval
28 felon	38 ministransruha	3 tálca ámpolnával
36 füstölő	62 ministerkaring	87 vállkendő
16 gyászmisekönyv	9 monstrancia	22 velum
2 imatábla	1 monstranciafátyol	45 vecsernyepalást.
62 karing	70 oltárgyertyatartó	

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouillerie, carcassonei püspöktől.

A Barány vére.

I.

Jézus az Oltáriszentségben valóban bárány. Titokkal teljes vére Izrael fiainak ajtajára írva — Istennek haragját elhárítja.

Midőn szívét Fáraó megkeményíté: Mózes, az Ur parancsára Izrael véneit összehívá és így szóla hozzájuk:

«Menjetek; vegyetek egy bárányt, ki-ki családja szerint és áldozatok Fázét.

És egy kötés izsópot mártsatok a vérbe, a mely a küszöbnél vagy on és hintsétek meg azzal a felső küszöböt és az ajtó két mellékét; mert átmegy az Ur, megvervén az egyiptomiakat —

és mikor a vért látni fogja a felső küszöbön és az ajtó két mellékén,

elmegeyen a ház ajtaja mellett és nem engedi, hogy az öldöklő bemerjen házatokba és ártson». (II. Móz. 12, 21—23.)

Nekünk is van üdvösséges báránynak; de ez isteni Bárány. A feláldozott és élő Jézus az.

Feláldoztatott: hogy az ő vérével megváltassunk.

Él: hogy közölje velünk ama halhatatlanságot, a melyet nekünk szerzett.

E drága főre helyezé mindnyájunk gonoszságát az Ur.

Nézd! Szépség nincs már benne. Mennyire el van rutitva! Feje tetejétől lába sarkáig épség nincsen benne; mindene sebes, szétmarczangolt, — mindene vérzik.

Szerencsés bűnösök! emeljétek föl porba alázott fejeteiket; mondjátok szíveteknek: emlékezzék meg Jézus sebeiről.

A mi gonoszságainkért sebesített meg egyedül.

Kezei, lábai átllyuggatvák; oldala lándsával által verve; egész testéből vér folyik.

A szikla hasadékából kiszivárgó méz, a szikla párkányzatán összegyülemlő olaj e vér, a bűnös számára.

A szegek, a sebek, a vér — mind azt kiáltja felém: hogy Jézus valóban Isten, hogy Megváltóm, kibékült a világgal.

Örökön örökké fogom az Ur irgalmasságát zengeni; mert a hol eláradt a bűn: eláradóbb lett ott a kegyelem is.

Miután drága szent vérének már több

izben kiontá: a kegyetlen szegek kezeibe és lábaiba hatoltak és az édes Üdvözítőt a kereszt fájára szegezték.

Tekintsd, oh keresztény lélek és lásd, mint pirosanak szenvedésének véres rózsái lángoló szeretetének jeléül!

A szenvedés és a szeretet versenyre kelnek egymással.

Egymást ékesíteni a törekvésük.

Az előbbi az utóbbit vérvörösre festeni; emez pedig az előbbit lánggra gyulasztani vágy.

Nézd, mily szépen virágzott ki, fölséges szőlőtőnk isteni vesszeje!

Nézd meg egész testét! Látsz-e rajta csak tenyérszerű, csak parányi kis helyet is, a melyen a vérrózsák ne fakadnának?

Szemléljed oldala nyílását! A virágok királynéja, jeléül a szeretetnek: azt is ékesíti; ámbar a vérnek pirosuló pompáját a titokszerűen hozzákeveredő vízcseppek némileg gyöngitik is.

Isteni Báránynak drágalátos vére; itt imádlak e szentségben; mivel abban ez a szent vér titkos módon mindörökké kiontatik. *Meditator.*

Az oltáregyesület kiállításának megnyitása.

Márczius 21-én d. u. 3 órakor nyitotta meg a központi oltáregyesület ez idei kiállítását méltóságos és főtisztelendő dr. *Kohl Medárd samosatai fsz. püspök* ur a bibornok hercegprimás ő eminentiája képviselőletében. Az előkelő közönség köré-

ben, mely megtöltötte az egyesület tágas helyiségeit, ott voltak:

Zichy Nándorné grófné leányával, *Zichy Livia* grófnővel, *Pallavicini Edéné* grófné, az egyesület elnöknője, *Apponyi Lajosné* grófné, *Csekonics Endre* gróf és neje, *Forgách Józsefné* grófné, *Győry Teréz* grófnő, *Károlyi Gyuláné* grófné, *Kornis Miklósné* grófné, *Orczy Tekla* bárónő, *Rédl Béla* báró, *Szapáry István* gróf, *Wenckheim Frigyesné* grófné leányaival, *Mariska* és *Ilka* grófkisasszonyokkal; egyházi méltóságaink közül: *Kohl* dr. püspök, *Városovics* praelatus és *Szaborics* kanonokok, *Kántor* és *Kirner* apátok, *Klinda* dr. cz. kanonok, *Chobot* pápai kamarás stb. Ott voltak még: *Major Ferencz* dr., *Gyürky Ödön*, *Tomor Ferencz*, *Kiss Aladár* dr. közjegyző, *Piszter Imre* dr., *Czilek Balázs* dr., *Herald Ferencz* dr. stb. stb.

A püspököt az angolkisasszonyok növendékeinek énekkara az «Ecce sacerdos»-szal fogadta, melynek elhangzása után *Kántor Károly* apátplébános, az egyesület igazgatója üdvözölte ő méltóságát s előadta az egyesület életében az elmúlt év folyamán történt fontosabb eseményeket, utalt az oltáregyesületi római zarándoklat s a budapesti nagygyűlés alkalmából rendezett eucharisztikus körmenet sikerére, az örökimádási apáczáknak közel jövőben várható letelepítésére, melyek mind remélni engedik, hogy a szentségi Üdvözítő tisztelete hazánkban is föl fog virágozni.

Az igazgató után a püspök ur ő

méltósága szólt lendületes szavakban az Ur Jézus iránt köteles tiszteletéről, mely főképp az érzékeny női lélekben kell, hogy buzogjon, mint a ki leg-többet köszön az Üdvözítő tanításának, vallásának és az Ő szentegyházának. A lelkes beszéd után ő méltósága teremről-teremre járva megáldotta a szerelvényeket s így átadta azokat szent hivatásuknak.

A megáldás után ő méltósága ismét szót emelt. Utalt arra, hogy az érdemet a társadalom mindig jutalmazta. Hajdan szobrot emelt, vagy kőbe véste nevét az érdemeseknek; ma kitüntetést adnak az érdem jutalmául. A központi oltáregyesületnek számos tagja szolgált rá az elismerésre s ezek közül azt a négy hölgyet, kik az egyesület körül elévülhetetlen érdemeket szereztek maguknak, a legfőbb egyházi tekintély, a pápa ő szentsége, részesítette elismerésében s a «*croce di bene merenza*» érmet adományozta nekik. E négy hölgy: örgróf *Pallavicini Edéné* elnöknő, dr. *Kiss Aladárné* másod-elnöknő, *Heinrich Ferenczné* és özv. *Rudnyánszky Ferenczné* választmányi hölgyek, kiknek püspök ur ő méltósága a jelenlevők éljenzése és üdvkivánatai közt nyujtotta át a jól megérdemelt kitüntetést, kívánva, hogy azt sokáig boldogan viseljék.

Ezután a püspök ur a jelenlevő előkelő közönséggel együtt behatóan megtekintette a kiállított tárgyakat, melyeknek kitűnő elrendezése *Kiss Aladárné* másod-elnöknő buzgóságát és izlését dicsérte, ki fáradságot nem ismerve szorgoskodott a kiállítás

sikere körül. Föl kell említenünk még Justh Béla kárpitos-mestert is, kinek szintén nem csekély része volt a rendezés körül.

A kiállítást négy napon keresztül nagyszámu közönség látogatta.

IRODALOM.

Tisztelendő Pelletier Eufrazia Mária anya, a *Jó Pásztor* szeretetéről nevezett *Mi Asszonyunk Congregatiójának alapítónője*. 1796—1868.

E czimen a Jó Pásztor ó-budai háza — (Budapest, III. ker. Szőlő-utca 30. sz.) — az esztergomi főegyházmegyei hatóság engedelmével, röviden, tömören, de mégis elég részletesen, a Jó Pásztor Congregatio alapítónőjének életét közli.

Az életrajzhoz két részből álló fölötte érdekes függelék van csatolva. E függelék első részében a Jó Pásztor kolostorait találjuk felsorolva I. alapításuk időrendjében, II. tartományok, III. szám szerint.

E nagy gondal összeállított kimutatásból megtudjuk, hogy a Jó Pásztor kolostorainak száma Európában: 114. — Ázsiában: 6. — Afrikában: 9. — Amerikában: 94. — Ausztráliában: 5; az öt világrészben tehát összesen: 228.

A függelék másik része az ó-budai

házat, annak alapítását, lakóit a fölvetel föltételeit, a foglalkozást, a fejlődést ismerteti a figyelmet mindvégig leköltő előadással.

A könyvecske 128 oldalas; benne 3 kép: Jézust, a Jó Pásztort; — az alapítónőt, Pelletier anyát és az ó-budai házat ábrázolja.

A csinos kiállításu könyvecske a Szent-István-Társulat Stephaneum nyomdájából került ki. Ára füzve: 60 fillér; szép amateur kötésben 1 korona.

Házassági katekizmus. *Dr. Höller József* után *Balás Márton* csanád-egyházmegyei áldozópap Temesvár. A házasság szentségéről táplált téves és kereszténytelen fölfogás oka legtöbbnyire azon kegyetlen tragoediáknak, melyeknek nap-nap után tanui vagyunk. Föl kell világosítani az embereket, hogy mi a keresztény házasság, mert «ha jobban ismernék e szentség magasztos intézményét, házaseletük is bizonyára boldogabb és tartósabb volna. A keresztény házasság ismertetését mindenek előtt a katolikusoknál lehetővé tenni és előmozdítani, ez célja e házassági katekizmusnak». E fontos célt a szerző lehető legtökéletesebben éri el, miért is az időszerű és szükséges kis könyvet melegen ajánljuk.

Folyóiratok. *Jézus szents. Szívének Hirnöke.* Kalocsa. A márcziusi szám tartalma: Jézus Szive. Jézus legszentebb Szívének tisztelői a francia forradalom idejéből. More Tamás angol főkanczellár. Jézus szentséges Szívének ügyei. Hermenegild. Az uj század vallásos irodalmának fontos föl-

adata. Jézus Krisztus a századok királya. Valami az emberi félelemről. Jézus legszentebb Szívének képe egy gyermek kezében. Jézus legszentebb Szíve tiszteletét előmozdító fejedelmek. Jézus szentséges Szívének áldásai. Az imaapostolkodás havi szándékai márczius hóban.

Szűz Mária Virágos Kertje. Kalooca. A márcziusi szám tartalma: Üdvözlét. Mária szenvedései. Pílatillo. Szűz Mária tisztelete hazánkban. Kisebb történetek. Palesztina. Árpád-házi boldog Margit, magyar királyleány szentté-avatási jegyzőkönyve. A boldogságos Szűz tiszteletének nyilvánulásai Nyitra egyházmegye területén. Krónika.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 9.

Páduai Szent Antal Lapja. Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28/b.

Szent Gellért ifjusági hitszónoklati folyóirat. Pannonhalma. A márcziusi szám tartalma: Böjt II. vasárnapjára. Az ember megdicsőülése az erkölcsi erények útján. Szilágyi Oszkár, soproni szent Benedek-r. főgymn. tanártól. Böjt III. vasárnapjára. A boszuállítás nemtelen volta. Acsay Ferencz, győri szent Benedek-r. főgymn. igazgatótól. Böjt IV. vasárnapjára. A szent áldozásról. Boros Alán, pannonhalmi szent Benedek-r. székesegyházi szónoktól. Feketevasárnapra. A Szentlélek elleni bűnről. — Schermann Egyed dr. pannonhalmi szent Benedek-r. theologiai tanártól. Gyümölcsoltó-Boldogasszony ünnepére. Az Urangyaláról. Jándi Bernárdin, pannonhalmi szent Benedek-r. főiskolai

tanártól. Husvételi lelkigyakorlatokra. Saly Brunó, győri szent Benedek-r. főgymn. tanártól IV. A bűnbánó Magdolna. Az igaz gyónó. — Elméleti. Mikor tartsunk szentgyakorlatokat? B. A.

A Kath. Hírtérjesztés Lapjai. Nagyvárad.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai

1901. évben.

Balaga Julianna Mátyócson, Gaube Teréz Zsitva-Ujfalu, Kálmán Györgyné szül. Velcsov Veron, Kovács Matild Budapest, Mekis Anna Vizlendva, Magyar Györgyné szül. Várady Erzsébet Gattaja, Ritter Teréz Debreczen, özv. Szabó Ferenczné szül. Kocsis Erzsébet Gattaja, Sárík Ilona Vámos-Mikola, Urbin Mihályné Bököny. (Folytatjuk.)

Szerkesztő: Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,

a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója,

Budapesten,

VII., Rottenbiller-utca 6a.

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és kórhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

WALSER-VARGA-féle

Sacerd. etiam. erga s. à 1 kor.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig:

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) fűzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) fűzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130):

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocsokkal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban):

a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz:

A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.

☛ ☛ Ára a 14 új órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér. ☛ ☛

Az új teljes kiadás megrendelhető:

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

☛ Előfizetési ára ☛

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki bér, kap mutatványszámot ingyen.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

==== *Templom- és kápolna-berendezések.* =====

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb =====
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fbg és Klottild fbgasszony ő es. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

==== *Alapított 1863-ik évben.* =====

~~~~~ *Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.* ~~~~~

Ajánlom dúsan felszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaikat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, esillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok. Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

